

Advies

(A)2207

4 maart 2021

Advies over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 71, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe

Artikel 11 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. INLEIDING	3
2. WETTELIJK KADER.....	4
2.1. Rechtsgrond voor huidig advies	4
2.2. Europese netcodes RfG en DCC.....	5
2.3. Federaal technisch reglement.....	7
3. OPMERKINGEN BIJ HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT.....	9
3.1. Voorafgaand	9
3.2. Wat betreft het schrappen van bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B uit de procedure van substantiële modernisering in het federaal technisch reglement, behoudens indien de modernisering een overschrijding van de drempelwaarde voor type C of D tot gevolg heeft	9
3.2.1. In theorie	9
3.2.2. In de praktijk.....	10
3.3. Wat betreft het schrappen van asynchrone opslagparken uit de procedure van substantiële modernisering in het federaal technisch reglement.....	11
3.4. Overige opmerkingen.....	12
4. CONCLUSIE	13
BIJLAGE.....	15

1. INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: CREG) ontving op 11 februari 2021 van de federale minister bevoegd voor energie, een verzoek dd. 3 februari 2021 om advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 71, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe.

Voor haar advies beschikt de CREG over een termijn van veertig dagen met toepassing van artikel 23, §2, vierde lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 71, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (in het Nederlands en het Frans) is als bijlage bij dit advies gevoegd.

Het directiecomité van de CREG heeft dit advies goedgekeurd tijdens zijn vergadering van 4 maart 2021.

2. WETTELIJK KADER

2.1. RECHTSGROND VOOR HUIDIG ADVIES

1. Met toepassing van artikel 11 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: de elektriciteitswet) stelt de Koning een technisch reglement op voor het beheer van het transmissienet en de toegang ertoe na advies van de CREG en overleg met de netbeheerder. Met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de elektriciteitswet bepaalt het technisch reglement inzonderheid:

1° de technische minimumeisen voor de aansluiting op het transmissienet van productie-installaties, distributienetten, uitrusting van direct aangesloten afnemers, koppellijnencircuits en directe lijnen, de aansluitingstermijnen evenals de technische modaliteiten die de netbeheerder toelaten toegang te hebben tot de installaties van de gebruikers en maatregelen te nemen of te laten nemen met betrekking hiertoe indien de veiligheid of de technische betrouwbaarheid van het net dit vereist; alsook de termijnen voor aansluiting;

2° de operationele regels waaraan de netbeheerder onderworpen is bij zijn technisch beheer van de elektriciteitsstromen en bij de maatregelen die hij dient te treffen om het hoofd te bieden aan problemen van overbelasting, technische mankementen en defecten van productie-eenheden;

3° in voorkomend geval, de prioriteit die in de mate van het mogelijke, rekening houdend met de noodzakelijke continuïteit van de voorziening, moet worden gegeven aan de productie-installaties die gebruik maken van hernieuwbare energiebronnen, of aan eenheden van warmtekrachtkoppeling;

4° de ondersteunende diensten die de netbeheerder moet inrichten;

5° de gegevens die de netgebruikers aan de netbeheerder, de gegevens van het ontwikkelingsplan inbegrepen moeten verstrekken;

6° de informatie die door de netbeheerder moet worden verstrekt aan de beheerders van andere elektriciteitsnetten waaraan het transmissienet is gekoppeld, teneinde een veilige en efficiënte exploitatie, een gecoördineerde ontwikkeling en de interoperabiliteit van het koppelnet te waarborgen.

7° de bepalingen op het gebied van informatie of van voorafgaande goedkeuring door de commissie van operationele regels, algemene voorwaarden, type-overeenkomsten, formulieren of procedures toepasbaar op de netbeheerder en, in voorkomend geval, op de gebruikers;

Overeenkomstig het technisch reglement, verduidelijken de contracten van de netbeheerder met betrekking tot de toegang tot het net de toepassingsmodaliteiten hiervan voor de gebruikers van het net, de distributeurs of de tussenpersonen op een niet discriminatoire manier.

Het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe werd op grond van artikel 11 van de elektriciteitswet vastgesteld na advies van de CREG en overleg met de netbeheerder. Het advies van de CREG is ook vereist bij wijzigingen van dit koninklijk besluit.

Artikel 23, §2, vierde lid, van de elektriciteitswet bepaalt dat het directiecomité zijn adviezen overhandigt aan de minister binnen veertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek, behalve wanneer de minister een langere termijn bepaalt.

2. De CREG wil in dit kader wijzen op het arrest van het Europese Hof van Justitie van 3 december 2020 waarbij België o.m. veroordeeld werd tot een niet-conforme omzetting van de Richtlijn

2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, onder andere wat betreft artikel 37, paragraaf 6, a) tot c), en paragraaf 9, van deze richtlijn. Dit brengt met zich mee dat een belangrijk aantal materies die op heden met toepassing van artikel 11 van de elektriciteitswet geregeld worden in het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe tot de exclusieve bevoegdheden van de CREG behoren. Huidig advies wordt gegeven onder dit voorbehoud.

2.2. EUROPESE NETCODES RfG EN DCC

3. Het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 71, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe raakt aan de procedure voor substantiële modernisering van bestaande elektriciteitsproductie-eenheden en verbruiksinstallaties vervat in artikel 4.1.a) van de Europese netcode RfG¹ resp. de Europese netcode DCC².

4. Artikel 4 van de Europese netcode RfG luidt als volgt:

“Toepassing op bestaande elektriciteitsproductie-eenheden

1. Op bestaande elektriciteitsproductie-eenheden zijn de eisen van deze verordening niet van toepassing, tenzij:

a) een elektriciteitsproductie-eenheid van het type C of D in dergelijke mate is gewijzigd dat de desbetreffende aansluitovereenkomst ingrijpend moet worden herzien overeenkomstig de volgende procedure:

i) eigenaren van elektriciteitsproductie-installaties die voornemens zijn een installatie te moderniseren of apparatuur te vervangen op een wijze die effect heeft op de technische capaciteiten van de elektriciteitsproductie-eenheid, stellen de relevante systeembeheerder hiervan van tevoren in kennis;

ii) wanneer de relevante systeembeheerder oordeelt dat de modernisering of vervanging van apparatuur van zulke omvang is dat een nieuwe aansluitovereenkomst vereist is, stelt de systeembeheerder de desbetreffende regulerende instantie of, indien van toepassing, de lidstaat daarvan in kennis, en

iii) de desbetreffende regulerende instantie of, indien van toepassing, de lidstaat besluit of de bestaande aansluitovereenkomst moet worden herzien, dan wel een nieuwe aansluitovereenkomst vereist is en welke eisen van deze verordening van toepassing zijn, of

b) een regulerende instantie of, indien van toepassing, een lidstaat besluit een bestaande elektriciteitsproductie-eenheid te onderwerpen aan alle of aan bepaalde eisen van deze verordening, op basis van een overeenkomstig de leden 3, 4 en 5 ingediend voorstel van de relevante TSB.

2. Voor de toepassing van deze verordening wordt een elektriciteitsproductie-eenheid als bestaand beschouwd wanneer:

¹ Verordening (EU) 2016/631 van de Commissie van 14 april 2016 tot vaststelling van een netcode betreffende eisen voor de aansluiting van elektriciteitsproducenten op het net.

² Verordening (EU) 2016/1388 van de Commissie van 17 augustus 2016 tot vaststelling van een netcode voor aansluiting van verbruikers.

a) deze eenheid op de datum van inwerkingtreding van deze verordening reeds op het net is aangesloten, of

b) de eigenaar van de elektriciteitsproductie-installatie een definitief en bindend contract heeft gesloten voor de aankoop van het belangrijkste onderdeel van de productie-installatie binnen een tijdsbestek van twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening. De eigenaar van de elektriciteitsproductie-installatie stelt de relevante systeembeheerder en de relevante TSB binnen een termijn van 30 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening in kennis van het afsluiten van dit contract.

De door de eigenaar van de elektriciteitsproductie-installatie aan de relevante systeembeheerder en de relevante TSB toegezonden kennisgeving bevat minimaal de volgende elementen: de benaming van het contract, de datum van ondertekening en de datum van inwerkingtreding, en de specificaties van het belangrijkste onderdeel van de te bouwen, te assembleren of aan te kopen productie-installatie.

Een lidstaat kan erin voorzien dat de regulerende instantie in gespecificeerde omstandigheden kan bepalen of de elektriciteitsproductie-eenheid als een bestaande productie-eenheid dan wel als nieuwe productie-eenheid moet worden beschouwd.

3. Teneinde een antwoord te bieden op significante feitelijke wijzigingen van omstandigheden, zoals de ontwikkeling van systeemeisen, inclusief de penetratie van hernieuwbare energiebronnen, slimme netwerken, gedistribueerde productie en belastingssturing, kan de desbetreffende TSB na een openbare raadpleging overeenkomstig artikel 10 aan de betrokken regulerende instantie of, indien van toepassing, de lidstaat voorstellen de toepassing van deze verordening uit te breiden tot bestaande elektriciteitsproductie-eenheden.

Daartoe wordt een grondige en transparante kwantitatieve kosten-batenanalyse uitgevoerd, overeenkomstig de artikelen 38 en 39. De analyse omvat de volgende elementen:

a) de kosten om bestaande elektriciteitsproductie-eenheden in overeenstemming te brengen met deze verordening;

b) de sociaaleconomische baten van het toepassen van de eisen van deze verordening, en

c) de mogelijkheid om met alternatieve maatregelen de vereiste prestaties te bereiken.

4. Alvorens de in lid 3 bedoelde kwantitatieve kosten-batenanalyse uit te voeren:

a) voert de relevante TSB een voorafgaande kwalitatieve vergelijking uit van de kosten en baten, en

b) verkrijgt de relevante TSB de goedkeuring van de relevante regulerende instantie of, indien van toepassing, de lidstaat.

5. De relevante regulerende instantie of, indien van toepassing, de lidstaat neemt een besluit over de uitbreiding van het toepassingsgebied van deze verordening tot bestaande elektriciteitsproductie-eenheden binnen een tijdsbestek van zes maanden na ontvangst van het verslag en de aanbeveling van de relevante TSB overeenkomstig artikel 38, lid 4. Het besluit van de regulerende instantie of, indien van toepassing, de lidstaat wordt gepubliceerd.

6. Bij de afweging inzake de eventuele toepassing van deze verordening op bestaande elektriciteitsproductie-eenheden houdt de relevante TSB rekening met de legitieme verwachtingen van de eigenaren van elektriciteitsproductie-installaties.

7. De relevante TSB kan de toepassing van sommige of alle bepalingen van deze verordening op bestaande elektriciteitsproductie-eenheden om de drie jaar in overweging nemen overeenkomstig de in de leden 3 tot en met 5 genoemde criteria en procedure.”

Artikel 4 van de Europese netcode DCC is in analoge zin opgesteld.

2.3. FEDERAAL TECHNISCH REGLEMENT

5. Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies voorligt, beoogt de artikelen 71, §1, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe te wijzigen, die luiden als volgt:

“**Art. 71. § 1.** Eén of meerdere in deze titel vastgestelde technische eisen zijn ook toepasselijk op de aansluitingsinstallaties of de installaties van transmissienetgebruikers beschouwd als bestaande overeenkomstig artikel 35, §§ 7, eerste lid, 8 en 9, nadat een van de hierna beschreven specifieke procedures is toegepast:

1° in geval van substantiële modernisering van de elektriciteitsproductie-eenheden van de types C of D, de verbruiksinstallaties, de HVDC-systemen of de op gelijkstroom aangesloten power park modules, overeenkomstig artikel 4.1, a), de Europese netwerkcodes respectievelijk RfG, DCC en HVDC, of de elektriciteitsproductie-eenheden van de type B of de asynchrone opslagpark waarvan de procedure is voltooid of vastgesteld in de artikelen 161 tot en met 163;

2° wanneer de commissie beslist om één of meerdere van deze technische eisen bedoeld in deze titel op te leggen overeenkomstig de procedure die wordt beschreven in de artikelen 4.1, b), en 4.3 tot 4.5 van de Europese netwerkcodes respectievelijk RfG, DCC en HVDC, op een categorie van aansluitingsinstallaties of de installaties van transmissienetgebruikers beschouwd als bestaande overeenkomstig artikel 35, §§ 7, eerste lid en 8;

3° wanneer de commissie beslist om één of meerdere van deze technische eisen bedoeld in deze titel toe te passen op een categorie van elektriciteitsproductie-eenheden van type B of op een categorie van asynchrone opslagparken beschouwd als bestaande overeenkomstig artikel 35, §§ 7, eerste lid, 8 en 9;

4° wanneer een Europese netwerkcode voorziet in de toepassing van bepaalde technische eisen op bestaande aansluitingsinstallaties of bestaande installaties van transmissienetgebruikers.”

“**Art. 161. § 1.** Bij de uitvoering van de detailstudie zoals bedoeld in artikel 160, § 3, en indien de aansluitingsaanvraag betrekking heeft op een wijziging van installaties van de transmissienetbeheerder bedoeld in artikel 4.1.,a), beschouwd als bestaande overeenkomstig artikel 35, § 7, lid 1 en § 8, respectievelijk de Europese netwerkcodes RfG, DCC en HVDC, dan onderzoekt de transmissienetbeheerder op gedetailleerde wijze of deze wijziging binnen het toepassingsgebied van voornoemd artikel 4.1., a), valt.

In dat kader zijn de analysecriteria zoals vastgesteld in artikel 162, §§ 1 en 2, van toepassing. De in artikel 160, § 3, bedoelde detailstudie vermeldt de resultaten van dit onderzoek en, in voorkomend geval, de beslissing van de commissie overeenkomstig artikel 4.1.,a), iii), van de Europese netwerkcode RfG, de Europese netwerkcode DCC en de Europese netwerkcode HVDC.

§ 2. Bij het uitvoeren van detailstudie bedoeld in artikel 160, § 3, wanneer de aansluitingsaanvraag betrekking heeft op een wijziging van een asynchroon opslagpark of een energie-opwekkingseenheid van het type B, beschouwd als bestaande overeenkomstig artikel 35, §§ 8 en 9, onderzoekt de transmissienetbeheerder op gedetailleerde wijze of deze een substantiële modernisering uitmaakt of een vervanging van de uitrusting in de asynchrone opslagparkvoorziening of de elektriciteitsopwekkingseenheid van type B, van die aard dat hun technische capaciteiten zijn aangepast.

In dat kader zijn de analysecriteria zoals vastgesteld in artikel 162, §§ 1 en 2 van toepassing. Indien de transmissiesysteembeheerder van mening is dat de omvang van de modernisering of vervanging van de uitrustingen van dien aard is dat een nieuw aansluitingscontract vereist is, stelt hij de commissie daarvan in kennis. De commissie beslist of het bestaande aansluitingscontract moet worden herzien of dat een nieuw aansluitingscontract vereist is en stelt de eisen van dit besluit vast die van toepassing zijn op die asynchrone opslagpark of elektriciteitsproductie-eenheid van het type B.

In de in artikel 160, § 3, bedoelde detailstudie worden de resultaten van dit onderzoek en, in voorkomend geval, het besluit van de commissie uit hoofde van deze paragraaf vermeld.

§ 3. In de gevallen bedoeld in de paragrafen 1 en 2 worden de in artikel 160, § 3, vastgestelde termijnen opgeschort tot op het einde van de procedure die wordt beschreven in artikel 4.1., a), respectievelijk de Europese netwerkcodes RfG, DCC en HVDC of tot het einde van de in paragraaf 2 bedoelde procedure.”

“Art. 162. § 1. Het moderniseringsluik van deze detailstudie, met name de moderniseringsstudie zoals bedoeld in artikel 161, evalueert op gedetailleerde wijze de beoogde wijzigingen ten opzichte van de hierna genoemde elementen:

1° elke wijziging van technologie als gevolg waarvan de nominale productie van de elektriciteitsproductie-eenheid type B of de elektriciteitsproductie-eenheid bedoeld in artikel 4.1 van de Europese netwerkcode RfG, of een bestaande DC-aangesloten power park module bedoeld in artikel 4.1 van de Europese netwerkcode HVDC, op een manier dat de betrokken eenheid de hogere drempel naar het type C of D overschrijdt;

2° de omvang van de toename van de nominale productie van de betrokken elektriciteitsproductie-eenheid type B of de elektriciteitsproductie-eenheid bedoeld in artikel 4.1 van de Europese netwerkcode RfG of van de toename van het vermogen het betrokken HVDC-systeem module bedoeld in artikel 4.1 van de Europese netwerkcode HVDC, of van een asynchroon opslagpark;

3° de vernieuwing van één of meerdere essentiële technische elementen van een installatie van de netgebruiker bedoeld in artikel 4.1 van respectievelijk de Europese netwerkcode RfG, DCC en HVDC of een asynchroon opslagpark. Het plaatsen van identieke reserveonderdelen door de vervoergebruiker in zijn installaties wordt niet beschouwd als de vernieuwing van een of meer essentiële technische elementen van die installaties.

§ 2. De transmissienetbeheerder ontwikkelt richtsnoeren voor de toepassing van artikel 4.1. respectievelijk van de Europese netwerkcode RfG, DCC en HVDC, van artikel 161, § 2, en voor de toepassing van paragraaf 1. Hij stelt de commissie de eerste keer voor advies in kennis uiterlijk drie maanden na de inwerkingtreding van dit besluit.

§ 3. Wanneer de transmissienetbeheerder een kennisgeving aan de commissie doet overeenkomstig artikel 4.1. van respectievelijk de Europese netwerkcodes RfG, DCC, HVDC, artikel 161, § 2, derde lid, en op grond van paragraaf 2, maakt hij een kopie voor advies over aan de Algemene Directie Energie. Zij stuurt haar advies binnen een maand naar de commissie en naar de transmissienetbeheerder.”

3. OPMERKINGEN BIJ HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

3.1. VOORAFGAAND

6. De minister stelt in haar adviesvraag dat het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 71, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe is tot stand gekomen op vraag van de Users' Group, de permanente dialoog zoals vermeld in artikel 369 van dit koninklijk besluit. De minister preciseert dat de voorliggende wijzigingen het schrappen betreft van elektriciteitsproductie-eenheden van het type B en asynchrone opslagparken uit de procedure van substantiële modernisering zoals vastgelegd in de artikelen 71, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe. Dit met uitzondering van de elektriciteitsproductie-eenheden van het type B waarvan de nominale productie bij substantiële modernisatie stijgt tot een niveau dat de eenheid de hogere drempel naar het type C of D overschrijdt.

7. In dit advies wordt het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 71, 161 en 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, waarover het advies van de CREG wordt gevraagd, verder aangeduid als "het ontwerp van koninklijk besluit". Het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe wordt hierna aangeduid als "het federaal technisch reglement".

3.2. WAT BETREFT HET SCHRAPPEN VAN BESTAANDE ELEKTRICITEITSPRODUCTIE-EENHEDEN VAN HET TYPE B UIT DE PROCEDURE VAN SUBSTANTIËLE MODERNISERING IN HET FEDERAAL TECHNISCH REGLEMENT, BEHOUDENS INDIEN DE MODERNISERING EEN OVERSCHRIJDING VAN DE DREMPELWAARDE VOOR TYPE C OF D TOT GEVOLG HEEFT

3.2.1. In theorie

8. De procedure voor substantiële modernisering van bestaande elektriciteitsproductie-eenheden in artikel 4.1.a) van de Europese netcode RfG is uitsluitend van toepassing op wijzigingen van bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type C en D. De Users' Group wenst de uitbreiding in het federaal technisch reglement van deze procedure tot bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B ongedaan te maken, met uitzondering van de elektriciteitsproductie-eenheden van het type B waarvan de nominale productie bij substantiële modernisatie stijgt tot een niveau dat de eenheid de hogere drempel naar het type C of D overschrijdt.

9. De CREG heeft geen bezwaar om deze uitbreiding in het federaal technisch reglement naar bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B ongedaan te maken. Integendeel, dit past binnen de doelstelling van de Europese netcode RfG die erin bestaat dat geharmoniseerde regels voor de aansluiting van elektriciteitsproductie-eenheden op het net worden vastgesteld om een duidelijk juridisch kader voor dergelijke aansluiting tot stand te brengen, de Uniebrede handel in elektriciteit te

vergemakkelijken, de systeemveiligheid te waarborgen, de integratie van hernieuwbare energiebronnen te vergemakkelijken, de mededinging te versterken en een efficiënter gebruik van het netwerk en de hulpbronnen mogelijk te maken, in het belang van de consument (cf. overweging (3)). Maximale harmonisatie is met andere woorden nodig teneinde maximale marktintegratie te waarborgen.

Vanuit dezelfde logica begrijpt de CREG weliswaar niet waarom nog wel een uitzondering/uitbreiding zou worden behouden in het federaal technisch reglement voor bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B waarvan de nominale productie bij substantiële modernisering stijgt tot een niveau van type C of type D. Ook dit vormt een uitbreiding op het toepassingsgebied van artikel 4.1.a) van de Europese netcode RfG. De toepassing van bepalingen van de Europese netcode RfG op bestaande elektriciteitsproductie-eenheden moet gebeuren overeenkomstig artikel 4 van deze netcode en afwijkingen van de bepalingen van deze netcode dienen beslist te worden overeenkomstig de procedures in de artikelen 60 tot 63 van de Europese netcode RfG.

Rekening houdend met deze opmerking van de CREG zouden, bovenop de reeds ontworpen wijzigingen van het federaal technisch reglement, tevens de verwijzingen naar bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B in artikel 71, §1, 1°, en artikel 162, §1, 1°, van het federaal technisch reglement moeten worden geschrapt.

3.2.2. In de praktijk

10. Echter, de wijzigingen van het federaal technisch reglement besproken in deel 3.2.1 van dit advies zijn volgens de CREG louter theoretisch en zullen in de praktijk niets veranderen. Met de beoogde wijzigingen zal derhalve volgens de CREG niet tegemoet gekomen worden aan de onderliggende wens van de Users' Group om bestaande elektriciteitsproductie-eenheden met een nominaal vermogen <25MW in grote mate vrij te stellen van de procedure van substantiële modernisering aangezien alle bestaande installaties aangesloten op het transmissienet van het type D zijn ongeacht hun vermogen.

De bepalingen met betrekking tot substantiële modernisering in het federaal technisch reglement waarin sprake is van elektriciteitsproductie-eenheden van de types B, C en D moeten immers samen gelezen worden met artikel 35, §2, derde lid, 4°, b), van het federaal technisch reglement dat bepaalt dat elektriciteitsproductie-eenheden bedoeld in het eerste lid (lees: van §2) van het type D zijn indien het aansluitingspunt is gesitueerd op of boven 110 kV, ongeacht het maximaal vermogen. Artikel 35, §2, van het federaal technisch reglement beoogt specifiek de indeling in categorieën van de elektriciteitsproductie-eenheden van transmissienetgebruikers (cf. artikel 35, §1, en §2, eerste lid, van het federaal technisch reglement).

Onder "electriciteitsproductie-eenheden bedoeld in het eerste lid" blijken alle elektriciteitsproductie-eenheden van transmissienetgebruikers te worden bedoeld, ongeacht of ze als nieuw of als bestaand moeten worden beschouwd met toepassing van artikel 35, §7 en 8³, van het federaal technisch reglement. Alle bestaande elektriciteitsproductie-eenheden aangesloten op het transmissienet zoals het vandaag geconfigureerd is, zijn volgens de CREG zodoende van het type D.⁴

³ De CREG ontving en behandelde geen aanvragen als bedoeld in artikel 35, §8, van het federaal technisch reglement.

⁴ Wat betreft nieuwe elektriciteitsproductie-eenheden (beschouwd als nieuw met toepassing van artikel 35, §7, tweede lid, van het federaal technisch reglement) aangesloten op het transmissienet, is de situatie in beginsel dezelfde, maar stond de CREG een afwijking toe bij beslissing (B)2028 van 6 december 2019 in volgende zin: *"Bijgevolg dienen de nieuwe elektriciteitsproductie-eenheden van de vermogenscategorie lager dan 25 MW die op het transmissienet op een spanningsniveau hoger dan of gelijk aan 110 kV zijn aangesloten binnen een termijn van vijf jaar na het indienen van de aanvraag (9 juli 2019), enkel te voldoen aan de bepalingen van de Europese*

Het feit dat niettemin sprake is van elektriciteitsproductie-eenheden aangesloten op het transmissienet van het type A, B en C in bepalingen van het federaal technisch reglement geeft aanleiding tot verwarring aangezien het transmissienet in de praktijk geen infrastructuur bevat tussen 70kV en 110kV.

Het ontwerp van koninklijk besluit, in zoverre het de schrapping beoogt van de bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B, biedt derhalve geen antwoord op de onderliggende vraag van de Users' Group. De bestaande elektriciteitsproductie-eenheden met een nominaal vermogen <25MW aangesloten op het transmissienet zijn onderworpen aan de procedure voor substantiële modernisering in artikel 4.1.a) van de Europese netcode RfG, behoudens in geval van afwijking(en) toegestaan overeenkomstig de artikelen 60 tot 63 van de Europese netcode RfG.

Indien individuele eigenaars van elektriciteitsproductie-eenheden voor een bepaalde elektriciteitsproductie-eenheid of de netbeheerder voor een categorie van elektriciteitsproductie-eenheden afwijkingen wensen te bekomen van bepalingen van de Europese netcode RfG, kan een afwijkingsverzoek bij de CREG worden ingediend, dat de CREG zal moeten beoordelen overeenkomstig de procedures bedoeld in de artikelen 62 en 63 van de Europese netcode RfG.

Wat voorafgaat neemt niet weg dat Elia Transmission Belgium NV (hierna: Elia) in haar richtsnoeren voor substantiële modernisering, bedoeld in artikel 162, §2, van het federaal technisch reglement, rekening kan houden met het gegeven dat daaronder elektriciteitsproductie-eenheden ressorteren van zeer uiteenlopende vermogens.

3.3. WAT BETREFT HET SCHRAPPEN VAN ASYNCHRONE OPSLAGPARKEN UIT DE PROCEDURE VAN SUBSTANTIËLE MODERNISERING IN HET FEDERAAL TECHNISCH REGLEMENT

11. De Europese netcode RfG is niet van toepassing op opslaginstallaties met uitzondering van elektriciteitsproductie-eenheden met pompopslag overeenkomstig artikel 6.2 van deze netcode. (cf. artikel 3.2.d). Artikel 6.2 van de Europese netcode RfG bepaalt dat elektriciteitsproductie-eenheden met pompopslag voldoen aan alle relevante eisen, zowel in elektriciteitsproductie- als in pompopslagmodus. Synchroon compensatiebedrijf van elektriciteitsproductie-eenheden met pompopslag wordt niet in de tijd beperkt door het technisch ontwerp van de elektriciteitsproductie-eenheden. Elektriciteitsproductie-eenheden met pompopslag met variabele snelheid voldoen aan de eisen die gelden voor synchrone elektriciteitsproductie-eenheden, en aan de in artikel 20, lid 2, onder b), genoemde eisen indien zij als behorend tot de types B, C of D kunnen worden gekwalificeerd.

De Europese netcode DCC bepaalt evenzeer niet van toepassing te zijn op opslaginstallaties met uitzondering van elektriciteitsproductie-eenheden met pompopslag overeenkomstig artikel 5.2 van deze netcode. Artikel 5.2.1 resp. 5.2.2 van de Europese netcode DCC bepalen dat deze verordening niet van toepassing is op elektriciteitsproductie-eenheden met pompopslag die zowel over een elektriciteitsproductiemodus als over een pompopslagmodus beschikken, en dat elke pompmodule met een pompopslagstation dat uitsluitend in een pompmodus voorziet, moet voldoen aan de eisen van deze verordening en wordt beschouwd als verbruiksinstallatie.

netcode RfG (en hun nationale uitvoering met toepassing van artikel 7 van deze netcode) alsof ze op een spanningsniveau lager dan 110 kV zouden zijn aangesloten op het transmissienet."

12. De CREG heeft geen bezwaar om de uitbreiding van de procedure voor substantiële modernisering in het federaal technisch reglement naar asynchrone opslagparken ongedaan te maken om de redenen uiteengezet in paragraaf 9 van dit advies en zodoende niet af te wijken van het toepassingsgebied zoals bepaald in de Europese netcodes RfG en DCC. Afwijkingen van de bepalingen van de Europese netcodes RfG/DCC dienen overigens te worden beslist overeenkomstig de procedures in de artikelen 60 tot 63 van de Europese netcode RfG resp. de artikelen 50 tot 53 van de Europese netcode DCC.

De CREG merkt in dit verband nog graag op dat de definitie van “asynchrone opslagparken” in artikel 2, §1, 27°, van het federaal technisch reglement onduidelijk is aangezien de elektrische systemen die daarin worden opgesomd zowel in synchrone als asynchrone vorm kunnen voorkomen. Minstens zou uit deze definitie moeten blijken dat het gaat om dergelijke elektrische systemen die asynchroon met het net functioneren.

3.4. OVERIGE OPMERKINGEN

13. De CREG is van mening dat de redactie van onder meer artikel 71 van het federaal technisch reglement voor verbetering vatbaar is in het licht van het overschrijfverbod betreffende Europese verordeningen, waaronder de Europese netcode RfG⁵, doch is van oordeel dat dit de huidige adviesvraag overstijgt.

14. Aangezien alle elektriciteitsproductie-eenheden aangesloten op het transmissienet van het type D zijn (cf. paragraaf 10 van dit advies), adviseert de CREG om in artikel 71, §1, 1°, van het federaal technisch reglement ook de verwijzing naar elektriciteitsproductie-eenheden van het type C te schrappen.

15. Er wordt bovendien best van de gelegenheid gebruik gemaakt om de woorden “installaties van de transmissienetbeheerder” in de Nederlandstalige versie van artikel 161, §1, van het federaal technisch reglement te vervangen door de woorden “installaties van de transmissienetgebruiker” om correct te zijn en in overeenstemming te zijn met de Franstalige versie. In de Nederlandstalige versie van deze bepaling dient het woord “van” nog te worden toegevoegd tussen “respectievelijk” en “de Europese netwerkcodes RfG, DCC en HVDC”.

⁵ Zie ook de opmerking daaromtrent in het Advies van de Raad van State, Afdeling Wetgeving, dat samen met het federaal technisch reglement werd bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 29 april 2019 (p. 41046-41047).

4. CONCLUSIE

16. De CREG heeft geen bezwaren om de uitbreiding van de procedure voor substantiële modernisering in het federaal technisch reglement naar bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B en naar bestaande asynchrone opslagparken ongedaan te maken, wel integendeel. Zij is voorstander om ook de uitbreiding van de procedure voor substantiële modernisering in het federaal technisch reglement naar bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type B waarvan de nominale productie bij substantiële modernisering stijgt tot een niveau van type C of type D ongedaan te maken. De toepassing van bepalingen van de Europese netcode RfG en DCC op bestaande installaties moet immers gebeuren overeenkomstig artikel 4 van deze netcodes en afwijkingen van de bepalingen van deze netcodes dienen beslist te worden overeenkomstig de procedures in de artikelen 60 tot 63 van de Europese netcode RfG resp. de artikelen 50 tot 53 van de Europese netcode DCC.

De CREG adviseert verder om ook alle verwijzingen naar bestaande elektriciteitsproductie-eenheden van het type C te schrappen uit de procedure voor substantiële modernisering in de artikelen 71, 161 en 162 van het federaal technisch reglement aangezien alle elektriciteitsproductie-eenheden aangesloten op het transmissienet van het type D zijn.

De CREG adviseert om van de gelegenheid gebruik te maken om de woorden “installaties van de transmissienetbeheerder” in de Nederlandstalige versie van artikel 161, §1, van het federaal technisch reglement te vervangen door de woorden “installaties van de transmissienetgebruiker” om correct te zijn en in overeenstemming te zijn met de Franstalige versie. In de Nederlandstalige versie van deze bepaling dient het woord “van” nog te worden toegevoegd tussen “respectievelijk” en “de Europese netwerkkodes RfG, DCC en HVDC. Verder adviseert de CREG om de definitie van “asynchrone opslagparken” in artikel 2, §1, 27°, van het federaal technisch reglement te verduidelijken aangezien de elektrische systemen die daarin worden opgesomd zowel in synchrone als asynchrone vorm kunnen voorkomen. Minstens zou uit deze definitie moeten blijken dat het gaat om dergelijke elektrische systemen die asynchroon met het net functioneren.

17. Echter, wat betreft de bestaande elektriciteitsproductie-eenheden met een nominaal vermogen <25MW aangesloten op het transmissienet wenst de CREG te benadrukken dat de ontworpen wijzigingen in de praktijk geen verandering zullen teweeg brengen zoals gewenst door de Users' Group, precies omdat ook deze eenheden van het type D zijn ongeacht hun vermogen. Deze eenheden zijn derhalve onderworpen aan de procedure voor substantiële modernisering in artikel 4.1.a) van de Europese netcode RfG, behoudens in geval van door de regulator toegestane afwijking(en) overeenkomstig de artikelen 60 tot 63 van de Europese netcode RfG.

Wat voorafgaat, neemt niet weg dat Elia in haar richtsnoeren voor substantiële modernisering, bedoeld in artikel 162, §2, van het federaal technisch reglement, rekening kan houden met het gegeven dat daaronder elektriciteitsproductie-eenheden ressorteren van zeer uiteenlopende vermogens.

18. De CREG wil tenslotte nog wijzen op het arrest van het Europese Hof van Justitie van 3 december 2020 waarbij België o.m. veroordeeld werd tot een niet-conforme omzetting van de Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, onder andere wat betreft artikel 37, paragraaf 6, a) tot c), en paragraaf 9, van deze richtlijn. Dit brengt met zich mee dat een belangrijk aantal materies, die op heden met toepassing van artikel 11 van de elektriciteitswet geregeld worden in het federaal technisch reglement, tot de exclusieve bevoegdheden van de CREG behoren. Huidig advies wordt gegeven onder dit voorbehoud.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE

Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de artikelen 71, 161, 162 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe